



Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE

Broj: 02 – 1698/2
Podgorica, 04.09.2023. godine

Na osnovu čl. 140 i 141 Zakona o elektronskim medijima („Sl. list Crne Gore“, br. 46/10, 40/11, 53/11, 06/13, 55/16, 92/17 i 82/20) i člana 18 Zakona o upravnom postupku („Sl. list Crne Gore“, br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), postupajući po službenoj dužnosti, direktorica Agencije za elektronske medije donosi

R J E Š E N J E

1. Javnom preduzeću „Radio i Televizija Crne Gore“ iz Podgorice, emiteru opštih televizijskih programa „Prvi program Televizije Crne Gore“ (TVCG1) i „Drugi program Televizije Crne Gore“ (TVCG2), izriče se upozorenje kao upravno-nadzorna mjera, jer je, u periodu od 01. do 03. avgusta 2023. godine, određene programske sadržaje (filmove i serije) emitovao u okviru TVCG1 i TVCG2:
 - a) bez propisanog zvučnog i vizuelnog upozorenja, neposredno prije emitovanja i/ili propisane grafičke oznake, tokom trajanja (dana 02. i 03.08.2023.), da se radilo o sadržajima kojima se može ugroziti fizički, zdravstveni, moralni, mentalni, intelektualni, emotivni i socijalni razvoj maloljetnika;
 - b) pri čemu nijesu bili adekvatno kategorisani (dana 01, 02. i 03.08.2023.), kao sadržaji kojima se može ugroziti fizički, zdravstveni, moralni, mentalni, intelektualni, emotivni i socijalni razvoj maloljetnika.
2. Upozorenje iz tačke 1 ovog Rješenja se izriče zbog:
 - a) kršenja obaveze emitera da objavi zvučno i vizuelno (pisano i grafički) upozorenje za programske sadržaje kojima se može ugroziti fizički, zdravstveni, moralni, mentalni, intelektualni, emotivni i socijalni razvoj maloljetnika i takve programe jasno označi vizuelnim simbolom tokom čitavog trajanja (član 55 stav 2 Zakona o elektronskim medijima i član 22 stav 1 i 2 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima („Sl. list CG“, br. 35/11, 07/16 i 08/19)),
 - b) kršenja obaveze emitera da se pisano i zvučno upozorenje emituje neposredno prije početka označenog sadržaja, u vidu telopa sa tekstom sljedeće sadržine: "Program koji slijedi nije primjeren za maloljetnike mlađe od 12, 16 ili 18 godina", uz istovremeno čitanje od strane spikera (član 23 stav 1 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima),
 - c) kršenja obaveze emitera da za označavanje sadržaja iz tačke a), koristi odgovarajuću grafičku oznaku koja predstavlja krug sa crvenom brojkom, koja mora biti jasno vidljiva i emitovana u gornjem uglu ekrana, nasuprot uobičajenom mjestu identifikacionog znaka medija, tokom cijelog trajanja označenog programskog sadržaja (član 23 stav 2 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima).
 - d) kršenja obaveze emitera da vrši kategorizaciju programskih sadržaja u skladu sa čl. 23a do 25 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima.
3. Nalaže se Javnom preduzeću „Radio i televizija Crne Gore“ iz Podgorice, da usaglasi emitovanje programskih sadržaja u okviru televizijskih programa „TVCG1“ i „TVCG2“ sa obavezama definisanim u Zakonu o elektronskim medijima, podzakonskim aktima Agencije i izdatim odobrenjima za emitovanje.

4. Javno preduzeće „Radio i Televizija Crne Gore“ iz Podgorice je dužno da, u skladu sa članom 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima, u okviru opštih televizijskih programa TVCG1 i TVCG2, objavi informaciju o izrečenoj mjeri iz tačke 1 ovog Rješenja koja glasi:
„Agencija za elektronske medije izrekla je Javnom preduzeću 'Radio i televizija Crne Gore' iz Podgorice, emiteru opštih televizijskih programa 'Prvi program Televizije Crne Gore' i 'Drugi program Televizije Crne Gore' upozorenje jer je u periodu od 01. do 03. avgusta 2023. godine, emitovalo filmove i serije, bez adekvatne kategorizacije, odgovarajuće grafičke oznake i/ili zvučnog i vizuelnog upozorenja da se radi o sadržajima koji mogu štetiti razvoju maloljetnika.
5. Javno preduzeće „Radio i Televizija Crne Gore“ iz Podgorice je dužno da, u pisanoj formi i u roku od 24 sata od emitovanja, obavijesti Agenciju za elektronske medije o načinu (sadržaj, datum i vrijeme) objavljivanja informacije o izrečenoj mjeri iz tačke 1 ovog Rješenja.
6. Protiv ovog Rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.
7. Ovo Rješenje će se objaviti na veb-sajtu Agencije za elektronske medije www.aemcg.org.
8. Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

O b r a z l o ž e n j e

Na osnovu redovnog monitoringa emitovanih programskih sadržaja (nalaz Sektora za monitoring od br. 02-1698 od 08.08.2023. godine), Agencija za elektronske medije (u daljem tekstu: „Agencija“) je konstatovala da je JP „Radio i televizija Crne Gore“ (u daljem tekstu: „emiter“), u okviru programa „TVCG1“ i „TVCG2“, u periodu od 01. do 03. avgusta 2023. godine emitovalo određene programske sadržaje (filmovi i serije) koji nijesu bili adekvatno kategorisani ili su emitovani bez propisane grafičke oznake i/ili bez zvučnog i vizuelnog upozorenja da se radi o programskim sadržajima kojima se može ugroziti fizički, zdravstveni, moralni, mentalni, intelektualni, emotivni i socijalni razvoj maloljetnika.

Imajući u vidu navedeno, Agencija je pokrenula postupak za utvrđivanje da li je došlo do kršenja čl. 55 st. 2 Zakona o elektronskim medijima (u daljem tekstu: „Zakon“), čl. 22 st. 1 i st. 2, čl. 23 st. 1 i 2, čl. 23a, čl. 24 st. 1 i 25 st. 1 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima (u daljem tekstu: „Pravilnik“) i tač. 7.1. izdatih odobrenja za emitovanje br. O-TV-J-01 i O-TV-J-02.

Saglasno nadležnostima ustanovljenim članom 138 Zakona i članom 112 Zakona o upravnom postupku, a u cilju utvrđivanja da li je došlo do kršenja Zakona, Pravilnika i odobrenja, Agencija je emiteru dostavila Nalaz Sektora za monitoring broj 02-1698 od 08.08.2023. godine, te zatražila da u roku od sedam dana od dana prijema zahtjeva, dostavi pisano izjašnjenje na date navode (akt br. 02-1698/1 od 09.08.2023. godine).

U ostavljenom roku emiter nije dostavio izjašnjenje.

Prilikom razmatranja da li je emitovanjem predmetnog sadržaja došlo do kršenja propisanih standarda, Agencija je posebno imala u vidu sljedeće:

- članom 55 st. 2 Zakona i članom 22 stav 1 i stav 2 Pravilnika propisano je da je emiter dužan da objavi zvučno i vizuelno upozorenje za programske sadržaje kojima se može ugroziti fizički, zdravstveni, moralni, mentalni, intelektualni, emotivni i socijalni razvoj maloljetnika i takve programe jasno označi vizuelnim simbolom tokom čitavog trajanja i emituje te programske sadržaje u vrijeme i na način za koji je najmanje vjerovatno da će ga maloljetnici u uobičajenim okolnostima čuti ili vidjeti;
- članom 23 st. 1 Pravilnika propisano je da se pisano i zvučno upozorenje emituje neposredno prije početka označenog sadržaja, u vidu telopa sa tekstom sljedeće sadržine: „Program koji slijedi nije primjeren za maloljetnike mlađe od 12, 16 ili 18 godina“ uz istovremeno čitanje od strane spikera, dok je stavom 2 ovog člana Pravilnika propisano da grafička oznaka predstavlja krug sa crvenom brojkom, koja mora biti jasno vidljiva i koja se emituje u gornjem uglu ekrana, nasuprot uobičajenom mjestu identifikacionog znaka medija, tok cijelog trajanja označenog

programskog sadržaja, a članom 3 ovog člana Pravilnika propisano je da za odgovarajuće kategorije programa primjenjuju se sljedeće grafičke oznake:

- a) grafička oznaka 12;
 - b) grafička oznaka 16;
 - c) grafička oznaka 18.
- članovima 23a do 25 Pravilnika detaljno su propisani uslovi za kategorizaciju programskih sadržaja, što predstavlja osnov za njihovo raspoređivanje u određenu dobnu kategoriju (12, 16 ili 18) i saglasno tome adekvatno označavanje i raspoređivanje. Prilikom kategorizacije sadržaja, posebno treba uzeti u obzir da li se njima prikazuju nasilje i njegove posljedice, seksualno nasilje, nago ljudsko tijelo, seksualnost, zastrašujuće scene, pušenje i zloupotreba opojnih droga, alkohola i drugih štetnih supstanci, opasno ponašanje, diskriminatorско postupanje ili nepristojno ponašanje.
- članom 24 st. 1 Pravilnika je propisano da se grafičkom oznakom 16, označavaju sadržaji koji nijesu namijenjeni maloljetnicima ispod 16 godina, a koji uključuju učestalo, dugačko, intezivno i detaljno prikazivanje sadržaja iz člana 23a. stav 1. ovog Pravilnika i imaju, između ostalog, sljedeća obilježja:
- d) teško nasilje i njegove posljedice mogu biti detaljno prikazani, ali programski sadržaj ne smije biti naročito usmjeren na scene u kojima se oni detaljno prikazuju;
 - e) zastrašujuće scene mogu biti učestalo i intezivno prikazane, ali samo ako takve scene nisu posljedica sadističkog ili seksualnog ponašanja;
 - f) veoma nepristojno ponašanje može biti učestalo, dok najteži oblici nepristojnog ponašanja mogu biti samo kratko prikazani, ali nikada ako se ono koristi kao akt agresije, odnosno da bi se neko uvrijedio.
- članom 25 st. 1 Pravilnika je propisano da se grafičkom oznakom 18, označavaju sadržaji koji nijesu namijenjeni maloljetnicima ispod 18 godina, a koji uključuju veoma učestalo, veoma dugačko, veoma intezivno i veoma detaljno prikazivanjem sadržaja iz člana 23a st. 1 ovog Pravilnika i imaju, između ostalog, sljedeća obilježja:
- a) naročita usmjerenost na detaljno prikazivanje teškog nasilja i njegovih zastrašujućih posljedica;
 - b) veoma detaljno i veoma intezivno prisustvo zastrašujućih scena;
 - c) detaljno prikazivanje opasnog ponašanja, i ako u programskom sadržaju kao celini nije izražen negativan stav prema takvom ponašanju.

Na osnovu uvida u snimke emitovanih programskih sadržaja, Agencija konstatuje sljedeće:

1. Dana 02. i 03.08.2023. godine, u programima TVCG1 i TVCG2, emitovani su sljedeći sadržaji bez propisanog zvučnog i vizuelnog upozorenja, neposredno prije emitovanja i propisane grafičke oznake, tokom njihovog trajanja, za sadržaje kojima se može ugroziti fizički, zdravstveni, moralni, mentalni, intelektualni, emotivni i socijalni razvoj maloljetnika (Tabela 1):

Emiter	Datum	Naziv programskog sadržaja	Početak emitovanja	Kraj emitovanja	Trajanje
TVCG1	02.08.	Serija: El Presidente	23:49:10	00:49:39	01:00:29
TVCG1	03.08.	Serija: Govorite li tinejdžerski	13:40:55	13:55:06	00:14:11
TVCG1	03.08.	Serija: Govorite li tinejdžerski	15:10:00	15:24:51	00:14:51
TVCG1	03.08.	Serija: Jutro će promeniti sve	21:21:15	21:44:44	00:23:29
TVCG2	03.08.	Serija: Dojč caffe	11:22:30	11:53:47	00:31:17
TVCG2	03.08.	Serija: Dobro došli u Šits Krik	14:29:55	14:50:54	00:20:59
TVCG2	03.08.	Serija: Dojč caffe	16:11:37	16:42:17	00:30:40
TVCG2	03.08.	Serija: Internat za plemićke kćeri	20:00:08	20:43:53	00:43:45

2. Dana 03.08.2023. godine, u programima TVCG1 i TVCG2, emitovani su sljedeći sadržaji bez propisanog zvučnog i vizuelnog upozorenja, neposredno prije emitovanja za sadržaje kojima se može ugroziti fizički, zdravstveni, moralni, mentalni, intelektualni, emotivni i socijalni razvoj maloljetnika (Tabela 2):

Emiter	Datum	Naziv programskog sadržaja	Početak emitovanja	Kraj emitovanja	Trajanje
TVCG1	02.08.	Seriya: Jutro će promeniti sve	10:58:29	11:23:32	00:25:03
TVCG1	03.08.	Seriya: Blago nama	12:15:00	12:48:32	00:33:32
TVCG1	03.08.	Seriya: Tajne vinove loze	12:52:32	13:40:53	00:48:21
TVCG1	03.08.	Seriya: Ljubav na note	14:05:28	14:48:04	00:42:36
TVCG1	03.08.	Seriya: Državni službenik	23:14:32	00:02:35	00:48:03
TVCG2	03.08.	Seriya: Blago nama	08:01:35	08:33:36	00:32:01
TVCG2	03.08.	Seriya: Internat za plemićke kćeri	12:00:15	12:44:25	00:44:10
TVCG2	03.08.	Film: Arsenal	22:13:08	23:46:28	01:33:20

3. U periodu od 01. do 03.08.2023. godine, u programu TVCG1, epizode serije „Državni službenik“ su emitovane u sljedećim terminima sa oznakom 12, pri čemu su sadržale učestale i intenzivne zastrašujuće scene, kao i scene opasnog ponašanja i teškog nasilja i njegovih posljedica (Tabela 3):

Emiter	Datum	Naziv programskog sadržaja	Početak emitovanja	Kraj emitovanja	Trajanje
TVCG1	01.08.	Seriya Državni službenik	23:12:39	23:59:59	00:47:20
TVCG1	02.08.	Seriya Državni službenik	23:01:39	23:49:09	00:47:30
TVCG1	03.08.	Seriya Državni službenik	23:14:32	00:02:35	00:48:03

4. Dana 03.08.2023. godine u terminu od 22:13:08 do 23:46:28, u programu TVCG2, emitovan je film „Arsenal“, koji sadrži scene teškog nasilja, zastrašujuće scene koje su intenzivno i učestalo prikazane, kao i scene nepristojnog ponašanja, a tokom njegovog emitovanja prikazana je grafička oznaka 12.
5. Emiter je propustio da neposredno prije početka emitovanja sadržaja navedenih u tabelama 1 i 2 emituje vizuelno (pisano i grafički) i zvučno upozorenje u vidu telopa sa tekstom sljedeće sadržine: „Program koji slijedi nije primjeren za maloljetnike mlađe od 12, 16 ili 18 godina“, uz istovremeno čitanje od strane spikera.
6. Emiter je propustio da sadržaje navedene u Tabeli 1, označi propisanim vizuelnim simbolom tokom čitavog trajanja, tj. da emituje grafičku oznaku koja predstavlja krug sa crvenom brojkom, koja mora biti jasno vidljiva i koja se emituje u gornjem uglu ekrana, nasuprot uobičajenom mjestu identifikacionog znaka medija.
7. Imajući u vidu da su sadržaji iz tač. 3 i 4 uključivali učestale i intenzivne zastrašujuće scene, kao i scene opasnog ponašanja i teškog nasilja i njegovih posljedica, trebalo je da budu označene sa oznakom 18 (a ne 12). Time je emiter propustio obavezu da izvrši adekvatnu kategorizaciju i označavanje sadržaja.
8. Emitovanjem predmetnih sadržaja emiter je prekršio programske standarde vezane za adekvatno najavljanje, označavanje i kategorizaciju sadržaja koji mogu štetiti razvoju maloljetnika.

Na osnovu navedenog, a uvažavajući činjenicu da je saglasno tački 7.1 izdatih odobrenja za emitovanje O-TV-J-01 i O-TV-J-02 emiter odgovoran za sve objavljene sadržaje, može se utvrditi da je emitovanjem predmetnih programskih sadržaja emiter prekršio čl. 55 st. 2 Zakona i čl. 22 st. 1 i st. 2, čl. 23 st. 1 i 2, čl. 23a, čl. 24 st. 1 i 25 st. 1 Pravilnika.

Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, direktorica Agencije je, saglasno čl. 139, 140 i 141 Zakona, donijela odluku kojom se emiteru izriče upravno-nadzorna mjera

upozorenja i nalaže da usaglasi emitovanje programskih sadržaja u okviru programa „TVCG1“ i „TVCG2“ sa standardima definisanim u Zakonu, podzakonskim aktima Agencije i izdatim odobrenjima za emitovanje.

Emiteru je naloženo da, u skladu sa čl. 140 stav 3 Zakona, informaciju o izrečenoj mjeri objavi u svom programu, kao i da u pisanoj formi obavijesti Agenciju o načinu (sadržaj, datum i vrijeme) objavljivanja informacije o izrečenoj mjeri.

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.

Dostavljeno:

- Javno preduzeće „Radio i Televizija Crne Gore“
- Javno preduzeće „Radio i Televizija Crne Gore“, „Televizija Crne Gore“, direktor
- Savjet Agencije za elektronske medije
- Služba za opšte poslove i odnose sa javnošću
- Arhiva



Pripremila: Zorica Popović
Odobrila: Jadranka Vojvodić